

Dalszy przebieg manifestacji

w dniu 15-go sierpnia

Podajemy dalsze relacje z obchodów i manifestacji politycznych, urządzanych w rocznicę 15 sierpnia.

MANIFESTACJE LUDOWCÓW

OPOCZNO. Zbiórka chłopów odbyła się przed sekretariatem Stronnictwa Ludowego. Zgromadziło się ponad 4.000 chłopów, kobiet i młodzieży. Z pieśnią „Gdy naród do boju” wyruszone zwartym pochodem na ul. Kilińskiego. Przemawiał do zgromadzonych przedstawiciel N. K. W. Jerzy Świrski oraz miejscowi działacze ludowi, a także przedstawiciele młodzieży wiejskiej. Przemawiał również przedstawiciel robotników, zorganizowanych w PPS. Potem pochód ruszył z wieńcem na grób Nieznanego Żołnierza.

MIELEC. Wieczorem 14 sierpnia zapłonęły wokół Mielca ołtarze ogniska, zaś na drugi dzień zbiórka chłopów odbyła się we wsi Woli Mieleckiej, gdzie uczczono pamięć poległych w 1920 r. jednomyślnym milczeniem, poczem uformował się pochód czwórkami, w liczbie 25.000 osób i ciągnął się przez 4 km., krocząc do miasta. Ponad pochodem powiewało 20 zielonych sztandarów. Na czele pochodu toczył się w zieleni, ubrany wóz, zaprzężony w pięć białych koni. Liczna banderka, kosynierzy, rowerzyści, straż porządkowa, uzupełniały pochód. Na rynku w Mielcu odbyło się zgromadzenie publiczne pod przewodnictwem Jana Błachowicza. Uchwalono wszystkie rezolucje.

TARNOBRZEG. Na święto „Czynu Chłopskiego” stawilo się 30.000 chłopów, w tem 380 rowerzystów, 210 konnych banderji i 1500 furmanek. Postawa chłopów zwarta.

RADZYŃ. Wieczorem 15 sierpnia we wsi Tułowiec odbył się apel poległych przy ognisku, przy którym zgromadzili się chłopcy. Prezes powiatowy Jeleńszczuk odczytywał nazwiska poległych chłopów, a zgromadzeni odpowiadali chóralnie „Polegli na polu chwale”. Na podobne apele w kilku wsiach pow. radzyńskiego władze nie zezwoliły.

Sama uroczystość czynu chłopskiego odbyła się na pow. radzyński w Międzyrzeczu w dniu 16 b. m. i zgromadziła ponad 8.000 chłopów. Pochód, mający nad sobą 9 sztandarów zielonych, z banderją i rowerzystami, przeszedł przez miasto pod pomnik poległych Powiatów, na którym są wyrzeźbione nazwiska chłopów. Przed pomnikiem przemawiał p. Jeleńszczuk, mec. Bol. Babski i mec. Jan Grabowiec z Warszawy. Poza tem młodzież wiciowa wykonała szereg pieśni i wypowiedziała deklamacje.

ŁOMŻA. Zgromadziło się 4.000 chłopów pod dwoma sztandarami

zielonemi. Przemawiali przedstawiciele N. K. W. Rek i prezes powiatowy Szymański.

SIEDLCE. W Stoku Lackim zgromadziło się 4.000 chłopów, którzy z udziałem 100 banderji, 120 rowerzystów przybyli pochodem do Siedlec, gdzie odbyła się właściwa uroczystość.

RAWA MAZOWIECKA. Uroczystość odbyła się w Żelichlinku. Zgromadziło się 4.000 chłopów, przyczem 100 koni, banderji, 200 rowerzystów. Pochód z orkiestrą na czele, przybył do Żelichlinka. Przemówienie wygłosił mec. Wacław Szymański, oraz miejscowi działacze Stronnictwa Ludowego i Związku Młodzieży „Wici”.

MANIFESTACJE NARODOWCÓW

RADZYŃ PODLASKI. Obchodzą uroczystości święto zwycięstwa nad bolszewikami. Narodowy przemaszewali przez miasto, wśród nich jechał pluton banderji konnej i kilkudziesięciu rowerzystów. Zebrana licznie na ulicach publiczność wznosiła entuzjastyczne okrzyki: „Niech żyje armja narodowa! — Precz z żydokomuną! Niech żyje polski Gdańsk!” i t. d. Pochód skierował się na zebranie publiczne do obszernej sali teatru, która nie mogła pomieścić zebranych, którzy zapełnili otaczający teatr dziedziniec. Przemówienia wygłosili: Seweryn ks. Czetwertyński, adw. Zbigniew Stypułkowski. U-

chwalono rezolucję, poczem odbyła się defilada przed władzami stronnictwa. W zgromadzeniu wzięło udział zgórą 3.000 osób.

LESNA. pow. bialski na Podlasiu: Zebranie, złożone z kilku tysięcy ludzi z miasta i powiatu, poprzedził przemarsz karnych szeregów Stronnictwa Narodowego. Na zebraniu przemawiali pp. Leon Kuczewski i Tadeusz Wróbel. Niewielka grupa ludowców usiłowała zamącić powagę obchodu, jednak straż porządkowa udaremniła wszelkie próby dywersji.

KALISZ. Odbył się pochód Stronnictwa Narodowego oraz zebranie. Obecnych zgórą 1.000 osób. Przemawiali: prezes Ignacy Chrystowski i p. Sierakowski. Uchwalono rezolucję.

NA PODHALU odbyło się kilka zebrani powiatowych. M. in. w Żywcu, Białej, w Kętach w Oświęcimie, Makowie i Cieszyźnie. W Żywcu uroczystości rozpoczęły się mszą św. Po nabożeństwie przemaszewali przez ulice Żywca pochód złożony z 2.000 narodowców. Publiczność bardzo serdecznie witała maszerujących.

OSTROŁĘKA. Uczestników obchodu zebrano się 11.000. Uformowano pochód na polu bitwy z 1831 r., gdzie złożono wieńiec po krótkim przemówieniu prof. Witolda Stanisława. poczem pochód przeszedł na czele z orkiestrą sokółka do kościoła Poklaszowego, gdzie wygłoszono dwa kazania. Z kościoła w karnym orydku oddziały Str. Narodowego przemaszewowały na pl. 3 Maja. Z balkonu wygłosili przemówienie:

Brakuje paszy

Stanom Zjednoczonym

BUENOS AIRES, 17. 4. Skutkiem długotrwałej suszy w Stanach Zjednoczonych rynek amerykański pozbawiony będzie paszy dla bydła, to też spodziewany jest wzrost importu mięsa i przetworów mięsnych do północnej Ameryki. Argentynscy i urugwajscy hodowcy bydła i trzody

chlewnej przygotowują się już zawczasu do większych dostaw na rynek Stanów Zjednoczonych. Należy zaznaczyć, że Polska, która eksportuje duże ilości szynki w puszkach na rynek północno-amerykański, w r. b. przygotowuje się również na większe dostawy.

Największa w dziejach Olimpiada szachowa

MONACHJUM, 16. 8. Dziś nastąpiło tu otwarcie największego w dziejach szachów turnieju olimpiady szachowej, która zgromadziła na starcie 21 państw, przyczem każda drużyna składa się z 10 graczy. W turnieju udział biorą następujące państwa (w kolejności losowania): Litwa, Danja, Austria, Holandia, Francja, Jugosławia, Szwecja, Bułgaria, Norwergia, Estonia, Brazylja, Finlandja, Węgry, Włochy, Rumunja, Czechosłowacja, Szwajcaria, Polska, Niemcy, Łotwa, Islandja. Wszystkie drużyny przybyły do Monachjum już wczoraj wieczorem. Drużyna polska przybyła pod

kierownictwem plk. dr. Steifera, kapitana polskiego związku szachowego. Drużyna polska przybyła w składzie: Frydman Paulin, Najdorf, Regedziński, Makarczyk, Friedman Henryk, Kramer, Pologorieli, Wójcik, Śulik, Jagielski. Jest to jedna z najsilniejszych drużyn obok węgierskiej, niemieckiej, czechosłowackiej, jugosłowiańskiej i szwedzkiej.

Morze ognia na Uralu

MOSKWA, 17. 8. Na Uralu płoną na przestrzeni 8 tys. hektarów lasy. W parku narodowym Ilen-skim padły ofiarą ognia tysiące zwierząt.

Podczas akcji ratowniczej poniosło śmierć wiele osób.

Na tańczących wpadł samochód

PARYŻ, 17. 8. W miejscowości Lorient (dep. Morbihan) wpadł w niedzielę samochód ciężarowy na grupę tańczących na ulicy osób, z których 10 odniosło ciężkie obrażenia.

Wzburzony tłum dokonał na szoferze samosądu.

Rzemiosło przeciwko powstawaniu kas targowych

Samorząd rzemieślniczy wystąpił do czynników rządowych z obszernym memorandumem w sprawie projektu wprowadzenia mięsnych kas targowych. Projekt ten uważają rzemieślnicy za niefortunny.

Charakter wyłączności kas targowych wpłynie bowiem na podrożenie mięsa i zdeorganizuje czynności rejestracyjne.

prof. Stanisłkis i dr. Psarski. Rezolucję, uchwaloną jednomyślnie, odczytał p. Dyspolski. W pochodzie brali udział również członkowie stowarzyszeń młodzieży katolickiej. Wśród entuzjazmu uchwalono wysłać depesze do prezesa Romana Dmowskiego i do ks. biskupa Łukomskiego. W czasie przemówień padał deszcz, ale karne szeregi uczestników obchodu pozostały na miejscu tak, że nie było żadnej przerwy w obchodzie. Po uchwaleniu rezolucji odbyła się defilada przed władzami stronnictwa. W powiecie łomżyńskim i ostrołęckim przed obchodem władze administracyjne usiłowały przeszkadzać w braniu udziału w obchodzie.

ŁWÓW. Obchód we Lwowie zaczął się od nabożeństwa uroczystego, odprawionego przez ks. arcybiskupa Twardowskiego, poczem wyruszył pochód Str. Narodowego pod teatr Wielki. W dużym zebraniu — pod gołem niebem — wzięło udział ok. 15.000 ludzi. Doskonałe przemówienia, żywo oklaskiwane przez zebranych, wygłosili: pp. prezes Głabiński, red. Stefan Sacha, Ciesński, Macielński i inni. W czasie pochodu publiczność serdecznie witała karne szeregi maszerujących narodowców.

San Sebastian cłoczona Krytyczna sytuacja w Madrycie

Obawa przed buntem wojsk rządowych

PARYŻ, 17. 8. Z Hendaye donoszą, o ostatecznym otoczeniu przez wojska powstańcze Irunu i San Sebastian.

W Irunie przystąpiono w dniu wczorajszym do ewakuacji ludności cywilnej. Powstańcy krążownik „Almirante Cervera” ostrzeliwał wczoraj o 20 klm. tylko odległą od Bilbao, miejscowość pobrzeżną Santoria i Portugalete.

SEWILLA, 16. 8. Emisarjusze powstańców z Madrytu, utrzymujący stałą łączność z kwartą główną w Sewilli, w raportach swych podkreślają, że sytuacja w Madrycie staje się coraz cięższa ze względu na brak żywności oraz wody, której dopływ odcięty, został przez powstańców. Pułki armji regularnej pełnią funkcje bardziej policyjne, nie biorąc czynnego udziału w obronie Madrytu. Podobno rząd obawia się, iż oddziały armji regularnej mogą przejść na stronę powstańców.

PARYŻ, 16. 8. Obecnie punkt ciężkości przenosił się chwilowo na północ. Po zdobyciu Badajoza i wytworzeniu łączności pomiędzy wojskami gen. Mola i gen. Franco główny nacisk powstańców zwrócił się teraz w kierunku San Sebastian. Trzy kolumny powstańców maszerują obecnie na San Sebastian i Irun, pragnąc zlikwidować te ogniska oporu na północy. Obecnie rozpoczęła się już akcja wojsk powstańczych, które poprzez ewentualnie z morza krążownik „Almirante Cervera”.

Akcję wojsk powstańczych utrudnia fakt pobrania przez front ludowy około 1200 zakładników spośród osób sympatyzujących z ruchem powstańczym w San Sebastian, którym grozi rozstrzelanie w razie bombardowania miasta przez flotę. Siły powstańców na północy zostały ostatnio wzmacnione przez wysadzenie w porcie Ferrol na ląd około 2000 żołnierzy z Maroka.

ODCIĘCIE OD PORTUGALJI I FRANCJI

SEWILLA, 16. 8. (PAT) Opanowanie przez powstańców Badajoza oznacza nawiązanie łączności z armją, operującą od północy i zamyka rządowi ostatecznie wszelką komunikację w kierunku Portugalji. W ten sposób Madryt otoczony jest od południa, zachodu i północy. Sewilla jest ośrodkiem operacyjnym dwóch armji: jedna pod dowództwem gen. Franco ma za zadanie odciąć Madryt od zachodu, druga pod dowództwem gen. Queipo de Llano posuwa się w kierunku wschodnim na Grenadę i Malagę. Straże przednie powstańców mają znajdować się o 14 km. od Malagi.

Głównym celem na północy jest zdobycie Irunu, aby odciąć komunikację Madrytu z Francją.

KOLONJA IFNI PRZYŁĄCZA SIĘ DO POWSTANIA

PARYŻ, 16. 8. Posiadłość hiszpańska w Afryce Ifni przyłączyła się do gen. Franco. 6 sierpnia

Udekorowany wielką wstęgą „Polonia Restituta” Gen. Gamelin odjechał do Krakowa

Gen. Gamelin zwiedził w niedzielę muzeum wojska, park i pałac łazienkowski, pałac belwederski i Wilanów. W Wilanowie podejmował gen. Gamelin właściciel Wilanowa p. Branicki.

Potem gen. Gamelin udał się na zamek królewski. Gen. Rydz-Śmigły przedstawił gen. Gamelin Panu Prezydentowi R. P. Pan Prezydent przyjął następnie gen. Gamelin na audjencji, po której udekorował gen. Gamelin wielką wstęgą orderu Polonia Restituta. Po dekoracji Pan Prezydent podejmował gen. Gamelin śniadaniem.

W południe szef sztabu główn. gen. Stachiewicz dekorował oficerów francuskich odznaczeniami polskimi.

O godz. 18.20 gen. Gamelin wyjechał do Krakowa. Na dworcu głównym żegnali go gen. insp. Sił Zbrojnych gen. Rydz-Śmigły, 1-szy wicemin. spraw wojsk.

gen. Gluchowski, szef sztabu główn. gen. Stachiewicz, członkowie ambasady francuskiej z ambasadorem Noelem i in. —

Gen. Gamelin kompanję honorową powitał po polsku: „Czołem kompanja”.

KRAKÓW, 16. 8. (PAT). Dziś o godzinie 23.42 przybył do Krakowa pociągami warszawskim gen. Gamelin w towarzystwie oficerów polskich i francuskich. Na dworcu kolejowym powitał gen. Gamelin dowódca O. K. V. gen. Narbutt-Luczyński wraz z gro-nem oficerów sztabowych.

Znajdująca się na dworcu publiczność przywitała wychodzącego z wagonu gen. Gamelin okrzykami „Niech żyje Francja”.

Gen. Gamelin, po przejściu przez salon recepcyjny dworca kolejowego krakowskiego, odjechał wraz z towarzyszącymi mu oficerami do przygotowanych apartamentów.

San Sebastian cłoczona Krytyczna sytuacja w Madrycie

Obawa przed buntem wojsk rządowych

gubernator Ifni zbiegł do Maroka francuskiego. Dowództwo garnizonu objął jego zastępca, który zajął Madryt milion pesetów na zaopatrzenie wojska. Sumę tę nadesłano. W nocy z soboty na niedzielę garnizon zbuntował się. Dowódca został aresztowany. Wojsko przyłączyło się do gen. Franco.

Ifni, posiadłość hiszpańska nad brzegami Atlantyku, graniczy z Marokkiem francuskim. Zamieszkuje ją 20 tys. mieszkańców.

STRASZLIWE OKRUCIENSTWA KOMUNISTÓW

SEWILLA, 16. 8. (PAT). Oddziały komunistyczne stosują w wojnie domowej okrutne metody walki. W miejsc. Constantina, gdzie znajdują się kopalnie węgla, komuniści aresztowali nie tylko wszystkich członków dyrekcji, ale również i ich rodziny oraz podejrzanych o współudział w powstaniu. Ogółem aresztowano 149 osób. Komuniści wrzucili wszystkich do opuszczonych studni i zamordowali, rzucając do wnętrza pociski dynamitowe.

W miejscowości El Arahal zgromadzone 26 osób w parterowym domu, który miał zakratowane okna. Do wnętrza komuniści wrzucili kilka snopów słomy, oblaných benzyną, które podpalili. 26 osób spłonęło żywcem.

Samolot powstańczy wylądował na obszarze, zajętem przez wojska rządowe. Jeden z lotników

zdołał przedostać się na obszar armji powstańczej i zawiadomił dowództwo o wypadku. Oddział powstańczy przeszedł do natarcia i odebrał samolot. Dwóch lotników znaleziono zamordowanych w bestjański sposób. Komuniści odcieśli im uszy, nos, wykluli oczy i rozpruli brzuchy.

TENOR FLETA

W SZEREGACH POWSTAŃCÓW

BARCELONA, 16. 8. Popularny tenor hiszpański Miguel Fleta, znany ze słych występów w Polsce, walczy po stronie powstańców w Burgos.

DESANT NA MAJORCE

MADRYT, 17. 8. Minister wojny donosi: Oddziały rządowe dowodzone przez kpt. Bayo, wylądowały, mimo zaciętego oporu na Majorce. Kpt. Bayo zorganizował trzy kolumny, które działając na wyspie koncentrycznie, zajęły szereg miejscowości, wprowadzając w nich władzę rządową. Załoga powstańcza została zaskoczona lądowaniem. Wojska rządowe wzięły licznych jeńców i zdobyły dużą ilość materiału wojennego.

Oddziały rządowe udały się na łodziach w poscig z dwoma żaglowcami, na których usiłowała zbierać grupa powstańców. Dowództwo wojsk rządowych spodziewa się zawiadnąć wkrótce stolicą wyspy Palma, jakkolwiek jest ona silnie ufortyfikowana przez powstańców.

Warszawska giełda pieniężna w dniu 17 sierpnia

Dewizy: Holandia 360.90; Berlin s. 213.98, k. 212.92; Bruksela 89.58; Gdańsk s. 100.59, k. 99.80; Kopenhaga s. 119.59, k. 119.01; Helsingfors s. 11.81, k. 11.75; Londyn 26.72; Nowy Jork 5.31 1/2; Nowy Jork (kabel) 5.33 i 5/8; Oslo 134.58, k. 133.92; Paryż 35.00; Praga 21.96; Stockholm 137.75; Zurych 173.28; Wiedeń s. 99.20, k. 98.80; Montreal s. 5.31 1/2, k. 5.29 1/4; Medjolan s. 42.00, k. 41.80; Marka niem. srebrna s. 149.00, k. 144.00.

Papiery procentowe: 7 proc. poz. stabil. 48.00 (w proc.); 3 proc. poz. prem. inwest. I em. 63.00; II em. 61.25; 3 proc. poz. prem. inwest. serjowa I-ej em. 77.00; II-ej em. 74.50; 4 proc. państw. poz. premjowa dolar. 47.25 — 47.50; 5 proc. poz. konwers. 46.50; 6 proc. poz. dolar. 61.00 (w proc.); 8 proc. L. Z. Komun. B. G. K. 94.00 (w proc.); 8 proc. oblig. Komun. B. G. K. 94.00 (w proc.); 7 proc. L. Z. Komun. B. G. K. 83.25; 7 proc. oblig. Komun. B. G. K. 83.25; 8 proc. L. Z. Banku Roln. 94.00 7 proc. L. Z. Banku Roln. 83.25; 5 i pół proc. L. Z. Komun. B. G. K. 81.00; 5 i pół proc. oblig. Komun. B. G. K. 81.00; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie corja V 44.75 — 45.50 — 45.25; 5 proc. L. Z. m. Warszawy (1933 r.) 53.25 — 53.00; 5 proc. L. Z. m. Łodzi (1933 r.) 47.88; 5 proc. L. Z. m. Radomia (1933 r.) 38.75; 6 proc. oblig. m. Warszawy 6 em. 53.75.

Akcje: B. Polski 97.00; Węgiel 14.25; Lilpop 12.30; Ostrowiec 28.75. Tendencja dla dewiz niejednorodna, dla pożyczek państwowych przeważnie słabsza, dla listów zastawnych nieco mocniejsza. dla akcji przeważ-

GIĘŁDA ZBOŻOWA

Notowano za 100 kg.: Pszenica jednolita 21.50—22, zbierana 21 — 21.50, żyto 1-szy stand. 14 — 14.25, II-gi stand. 13.75 — 14, I-A stand. 14.25 — 14.50, owies I st. 14.50 — 15, I-A st. 15 — 15.25, II st. 14 — 14.50, jęczmień browarny 18 — 19, gat. I-szy 16.75 — 17.50, gat. II-gi 16.25 — 16.50, III-ci 16 — 16.25, groch polny 17 — 18, Victoria 26 — 28, lubin niebieski 11.50 — 12, żółty 14.50 — 15, rzepak zimowy 34 — 35, rzepak zimowy 34 — 35, kończyca biała surowa 70 — 80, biała bez kaniarki 10 — czystości 97 proc. 90 — 110, mąka pszena gat. I-szy wyciągowa 36 — 38, mąka pszena gat. I-A 34 — 36, gat. I-B 33 — 34, gat. I-C 32 — 33, gat. I-D 31 — 32, gat. II-A 30 — 31, gat. II-B 28 — 30, gat. II-D 25 — 26, gat. II-F 24 — 25, gat. II-G 23 — 24, mąka pszena pastwana 16 — 17, mąka żytnia gat. I wyciągowa 23.50 — 24.50, gat. I-szy do 50% 23.50 — 24.50, gat. I-szy do 65% 22.50 — 23.50, gat. II-gi 18 — 18.50, razowa 18 — 18.50, posłednia 13 — 13.50, otręby pszenne grubie 11 — 11.50, średnie 10 — 10.50, mialkie 10 — 10.50, żytnie 9 — 9.50, kuchenki 16.25 — 16.75, rzepakoko-

Po zabawie tanecznej Zabito niewinnego gościa

We czwartek Sąd Okręgowy na sesji wyjazdowej w Łowiczu rozpatrywać będzie sprawę o zabójstwo, spowodowane zajściem na zabawie.

Dnia 5 stycznia r. b. odbywała się we wsi Świerzy, pow. łowickiego, huczna zabawa karnawałowa, na której hulała oprócz młodzieży miejscowej zaproszona młodzież ze wsi Szymanowice. W trakcie zabawy mocno podпиты żołnierze, Stanisław Guzek, gwałtownie chciał tańczyć z jedną z dziewcząt, wbrew jej woli. Na tem też rozpoczęła się awantura, która potem zamieniła się w zaciętką bójkę, gdzie z jednej strony stanęli chłopcy miejscowi, a z drugiej zwarta grupa młodzieży z Szymanowice. Przewrotny gospodarz zabawy wyrzucił wszystkich bijących się za drzwi, jednakże nawet silny mróz nie ostudził ich temperamentu.

W trakcie bójki mocno poturbowany został przez kogoś niejaki Władysław Jaros, który w odwecie zaczął rozdzielać ciosy na prawo i lewo. Ciężko ugodzony został niemniejający się prawie do bólu wieśniak, Franciszek

Workowski, którego bito palkami, kolanami, a nawet fajerką. Pod zbiorem ciosami upadł on wrzeszcząc po krótkotrwałej ucieczce. Sprawy ran, widząc upadającego, uciekli, a Workowski wkrótce potem wyzionął ducha.

Dochodzenie policyjne było niemiernie utrudnione wobec sprzecznych zeznań świadków i trudności ustalenia, kto właściwie brał udział w bójce.

Jeden ze świadków w ten sposób objaśniał, że nic w tej sprawie zeznawać nie może, albowiem od razu po rozpoczęciu się bójki schował się za towarzyszkę zabawy, o której drobniawo, jak widać, prowadzony protokół śledztwa stwierdza, że „jest ona tak rozkoźysta, że chuderlawy świadek swobodnie mógł się ją ukręcić”.

Ostatecznie, jako oskarżeni o zabójstwo staną przed sądem: Władysław Jaros i Władysław Kosiorek, a jako oskarżeni o udział w bójce zakończonej śmiercią zasiądą na ławie oskarżonych Jan Jaros i Jan Bruc. Obronę wnosi adw. Bogusław Jeziorski z Warszawy.